T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/51
KARAR NO : 2025/134
KARAR TR : 03/02/2025

ÖZET: 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102. maddesinin 2. fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : A. N.
Davalı : Bursa Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Bursa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, plaka sayılı aracın ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığının tespit edildiğinden bahisle, araç sürücüsü davacı adına 08/03/2024 tarih ve MB seri 31022940 sıra nolu trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Kanun'un EK-2/3-a maddesi uyarınca 32.233 TL idari para cezası verilmiş ve ayrıca Bursa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünün 08/03/2024 gün ve 2024/1 sayılı idari yaptırım kararı ile, yapılan kontrollerde davacının sürücüsü olduğu araçta Afganistan uyruklu 11 kişinin yol izin belgesi olmadan seyahat ettiklerinin anlaşıldığı, böylece davacının yol izin belgesi olmadığı halde Afganistan uyruklu yolcu taşıdığının tespit edildiğinden bahisle, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacı adına 100.034 TL idari para cezası verilmiştir.

2. Davacı, hakkında düzenlenen idari para cezalarının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliği 09/05/2024 tarih ve D.İş No.2024/2767 sayılı kararı** ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi gereğince işbu davaya bakmakla hakimliklerinin görevli olmadığına karar vermiş, taraflarca itiraz edilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/2. maddesi gereğince dilekçenin bir sureti ilgili kamu kurum ve kuruluşa tebliğ olunarak işlem dosyası ile başvuran tarafından bildirilen tüm belgeler getirtilerek incelenmiştir.*
>
> *İdari kurum tarafından gönderilen idari para cezasına dair müzekkere cevabı ise savunma hakkının kullandırılması adına başvurana 16/04/2024 tarihinde muhtara tebliğ edilmiştir.*
>
> *Toplanan delillere, başvuru dilekçesinde ileri sürülen nedenlere ve tüm dosya kapsamına göre; başvuran hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun EK-2/3-a maddesini ihlal etmekten 32.233,00 TL idari para cezası uygulandığı, muterizin başvuru dilekçesi ve ekleri, buna karşın idari yaptırım kararına dayanak olarak karar veren idari kurumun müzekkere cevabı ve ekinde sunduğu deliller ile idari yaptırım karar tutanağı birlikte değerlendirildiğinde, idari yargı mercilerinin görev alanına giren aracın trafikten men edilmesi kararı ile birlikte muterize idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiş olduğundan Kabahatler Kanunu'nun ilgili maddesi gereği itirazın idari yargı mercilerince*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

incelenmesi gerektiğinden muterizin itirazı hakkında hakimliğimizin görevsizliğine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

KARAR: Gerekçesi Yukarıda Açıklanacağı Üzere;

1-5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 27/8 maddesi gereğince işbu davaya bakmakla hakimliğimizin GÖREVSİZLİĞİNE..."

4. Davacı bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. Bursa 4. İdare Mahkemesi 01/08/2024 tarih ve E.2024/751, K.2024/1033 sayılı kararı ile, dava dilekçesinin reddine kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, 08/03/2024 günü plaka sayılı araçta yapılan denetimde ilgili belediyesinden ruhsat/ izin alınmadan yolcu taşındığından bahisle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 39/3 ve Ek 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrası uyarınca 32.233,00-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin Bursa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünün 08/03/2024 tarih ve MB 31022940 numaralı işlemi ile 6458 sayılı Kanunun 102/2.maddesi uyarınca uygulanan 100.034,00-TL idari para cezasının iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmış ise de; ilgili belediyesinden ruhsat/ izin alınmadan yolcu taşındığından bahisle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 39/3 ve Ek 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrası uyarınca 32.233,00-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin Bursa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünün 08/03/2024 tarih ve MB 31022940 numaralı işlemi ile 6458 sayılı Kanunun 102/2.maddesi uyarınca uygulanan 100.034,00-TL idari para cezası arasında maddi veya hukuki yönden bağlılık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunmadığı görüldüğünden dava dilekçesinde bu yönüyle 2577 sayılı Kanunun 5'inci maddesine uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumda; şayet davalar yenilenecekse, işbu "dilekçe ret" kararından bahsedilerek, yukarıda yapılan açıklamalara uygun olarak 32.233,00-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin 08/03/2024 tarih ve MB 31022940 numaralı işleme karşı ayrı, 100.034,00-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin işleme karşı ayrı olmak üzere 2(iki) ayrı dava açmakta serbest olmak üzere Mahkememize hitaben yazılmış, karşı taraf sayısından birer nüsha fazla yeni dilekçeler ile davaların yenilenmesi gerekmektedir..."

6. Davacı bu kez yalnızca, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hakkında verilen 100.034 TL idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

7. **Bursa 1. İdare Mahkemesi 02/10/2024 tarih ve E.2024/1428, K.2024/1385 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İYUK'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, taraflarca istinaf edilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...6458 sayılı Kanun'un "Amaç" başlığı altında düzenlenen 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı; yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları ve Türkiye'den çıkışları ile Türkiye'den koruma talep eden yabancılara sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." ; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "(1) Bu Kanun, yabancılarla ilgili iş ve işlemleri; sınırlarda, sınır kapılarında ya da Türkiye içinde yabancıların münferit koruma talepleri üzerine sağlanacak uluslararası korumayı, ayrılmaya zorlandıkları ülkeye geri dönemeyen ve kitlesel olarak Türkiye'ye gelen yabancılara acil olarak sağlanacak geçici korumayı kapsar. (2) Bu Kanunun uygulanmasında, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası anlaşmalar ile özel

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

kanunlardaki hükümler saklıdır." denilmiş;

6458 sayılı Kanun'un Dördüncü Kısım Yabancılar ve Uluslararası Korumaya İlişkin Ortak Hükümler üst başlığı altında düzenlenen "İdari para cezası" başlıklı 102. maddesinde, " (1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir ceza gerektirmediği takdirde;

a) 5 inci maddeye aykırı şekilde, Türkiye'ye yasa dışı giren veya Türkiye'yi yasa dışı terk eden ya da buna teşebbüs eden yabancılar hakkında iki bin Türk Lirası,

b) 9 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca Türkiye'ye girişleri yasaklanmış olmasına rağmen Türkiye'ye girebilmiş olanlar hakkında bin Türk Lirası,

c) 56 ncı maddenin birinci fıkrasında tanınan sürede Türkiye'den ayrılmayanlar hakkında bin Türk Lirası,

ç) 57 nci, 58 inci, 60 ıncı ve 68 inci maddeler kapsamındaki işlemler sırasında kaçanlar hakkında bin Türk Lirası,

d) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) 98 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan yükümlülüklere uymayan taşıyıcılar hakkında, fiil suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar, idari para cezası uygulanır.

(2) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) Geçerli seyahat belgesi, Türkiye Cumhuriyeti yetkili makamlarından verilmiş yabancı kimlik kartı, ikamet izni veya geçerli yol izin belgesi olmayan yabancı şahısların ülkeye girmesine, ülkeden çıkarılmasına, ülke içinde herhangi bir araç veya binek hayvan vasıtasıyla veya yaya olarak seyahat etmesine imkân sağlayan kişilere, kanunlarda ayrıca suç olarak tanımlanmayan eylemler nedeniyle tespit edilen her bir yabancı sayısınca bin Türk Lirası idari para cezası verilir.

(3) İdari para cezası öngörülen kabahatlerin bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, para cezaları yarı oranında artırılarak uygulanır.

(4) Bu maddedeki idari para cezalarının uygulanması, Kanunda öngörülen diğer idari tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Bu maddedeki idari para cezaları, valilik veya Genel Müdürlük ya da kolluk birimlerince uygulanır. Verilen para cezaları tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir.

(6) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) Düzensiz göçü önlemek maksadıyla Bakanlıkça yürürlüğe konulan düzenlemelerde belirtilen yükümlülüklere uymayanlara Genel Müdürlük veya valilikler tarafından beş yüz Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilir." hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden davacının 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102/2 maddesinde yer alan hükme muhalefet nedeni ile davacı hakkında 100.034,00-TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

6458 sayılı Kanun'da da, bu Kanuna göre verilen idari para cezalarına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, 6458 sayılı Kanun'un 53. maddesinin ikinci fıkrasında, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde idare mahkemesine başvurulabileceğinin ve Kanun'un Üçüncü Kısım Uluslararası Koruma üst başlığı altında "İdari itiraz ve yargı yolu" başlıklı 80. maddesinde "Bu Kısımda yazılı hükümler uyarınca alınan kararlara karşı idari itiraz ve yargı yoluna başvurulduğunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) İlgili kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından kararın tebliğinden itibaren on gün içinde Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonuna itiraz edilebilir. Ancak 68 inci, 72 nci ve 79 uncu maddelere göre verilen kararlara karşı sadece yargı yoluna başvurulabilir.

b) İdari itiraz sonucu alınan karar, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Kararın olumsuz olması hâlinde, ilgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

c) Bakanlık, verilen kararlara karşı yapılan idari itiraz usullerini düzenleyebilir.

ç) 68 inci maddede düzenlenen yargı yolu hariç olmak üzere, 72 nci ve 79 uncu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

maddeler çerçevesinde alınan kararlara karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün, alınan diğer idari karar ve işlemlere karşı kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde, ilgili kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından yetkili idare mahkemesine başvurulabilir.

d) 72 nci ve 79 uncu maddeler çerçevesinde mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir.

e) İtiraz veya yargılama süreci sonuçlanıncaya kadar ilgili kişinin ülkede kalışına izin verilir." şeklinde idari yargı yoluna başvurulacak durumların düzenlendiği anlaşılmıştır.

Öte yandan, 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır" denilmiş; Kanunun 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hükme bağlanmış; "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

Bakılan davada öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık mahkemesinin E:2019/177, K:2019/223, E:2023/189, K:2024/213 sayılı kararları da bu yöndedir..."

8. Davacının dilekçesi ile 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Bursa 1. İdare Mahkemesince idari yargı dava dosyasının aslı, *"Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 09/05/2024 tarih ve 2024/2767 D.İş sayılı dosyasının ise Bursa 4. İdare Mahkemesinin*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

2024/1213 sayılı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiğinin dosya yazışmalarından anlaşıldığı" belirtilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

9. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı; yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları ve Türkiye'den çıkışları ile Türkiye'den koruma talep eden yabancılara sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."*

10. 6458 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

> *"(1) Bu Kanun, yabancılarla ilgili iş ve işlemleri; sınırlarda, sınır kapılarında ya da Türkiye içinde yabancıların münferit koruma talepleri üzerine sağlanacak uluslararası korumayı, ayrılmaya zorlandıkları ülkeye geri dönemeyen ve kitlesel olarak Türkiye'ye gelen yabancılara acil olarak sağlanacak geçici korumayı kapsar.*
> *(2) Bu Kanunun uygulanmasında, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası anlaşmalar ile özel kanunlardaki hükümler saklıdır."*

11. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme"* başlıklı 52. maddesi şöyledir:

> *"Yabancılar, sınır dışı etme kararıyla, menşe ülkesine veya transit gideceği ülkeye ya da üçüncü bir ülkeye sınır dışı edilebilir."*

12. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme kararı"* başlıklı 53. maddesi şöyledir:

> *" (1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.*
> *(2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.*
> *(3) (Değişik:21/11/2024-7533/36 md.) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancının rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."*

13. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme kararı alınacaklar"* başlıklı 54. maddesi şöyledir:

> *"(1) Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır:*
> *a) 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında sınır dışı edilmesi gerektiği değerlendirilenler*
> *b) Terör örgütü yöneticisi, üyesi, destekleyicisi veya çıkar amaçlı suç örgütü yöneticisi, üyesi veya destekleyicisi olanlar*
> *c) Türkiye'ye giriş, vize ve ikamet izinleri için yapılan işlemlerde gerçek dışı bilgi ve sahte belge kullananlar*
> *ç) Türkiye'de bulunduğu süre zarfında geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar

e) Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar veya vizesi iptal edilenler

f) İkamet izinleri iptal edilenler

g) İkamet izni bulunup da süresinin sona ermesinden itibaren kabul edilebilir gerekçesi olmadan ikamet izni süresini on günden fazla ihlal edenler

ğ) Çalışma izni olmadan çalıştığı tespit edilenler

h) Türkiye'ye yasal giriş veya Türkiye'den yasal çıkış hükümlerini ihlal edenler ya da bu hükümleri ihlale teşebbüs edenler

ı) Hakkında Türkiye'ye giriş yasağı bulunmasına rağmen Türkiye'ye geldiği tespit edilenler

i) Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye'de kalma hakkı bulunmayanlar

j) İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye'den çıkış yapmayanlar

k) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/36 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/31 md.) Uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan terör örgütleriyle ilişkili olduğu değerlendirilenler.

(2) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/36 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/31 md.) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (d) ve (k) bentleri kapsamında oldukları değerlendirilen uluslararası koruma başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler hakkında uluslararası koruma işlemlerinin her aşamasında sınır dışı etme kararı alınabilir."

14. 6458 sayılı Kanun'un "*Türkiye'yi terke davet*" başlıklı 56. maddesi şöyledir:

"(1) Sınır dışı etme kararı alınanlara, sınır dışı etme kararında belirtilmek kaydıyla, Türkiye'yi terk edebilmeleri için on beş günden az olmamak üzere otuz güne kadar süre tanınır. Ancak, kaçma ve kaybolma riski bulunanlara, yasal giriş veya yasal çıkış kurallarını ihlal edenlere, sahte belge kullananlara, asılsız belgelerle ikamet izni almaya çalışanlara veya aldığı tespit edilenlere, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlara bu süre tanınmaz.

(2) Türkiye'den çıkış için süre tanınan kişilere, Çıkış İzin Belgesi verilir. Bu belge hiçbir harca tabi değildir. Vize ve ikamet harçları ile bunların cezalarına ilişkin yükümlülükler saklıdır."

15. 6458 sayılı Kanun'un "*İdari para cezası*" başlıklı 102. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir ceza gerektirmediği takdirde;

a) 5 inci maddeye aykırı şekilde, Türkiye'ye yasa dışı giren veya Türkiye'yi yasa dışı terk eden ya da buna teşebbüs eden yabancılar hakkında iki bin Türk Lirası,

b) 9 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca Türkiye'ye girişleri yasaklanmış olmasına rağmen Türkiye'ye girebilmiş olanlar hakkında bin Türk Lirası,

c) 56 ncı maddenin birinci fıkrasında tanınan sürede Türkiye'den ayrılmayanlar hakkında bin Türk Lirası,

ç) 57 nci, 58 inci, 60 ıncı ve 68 inci maddeler kapsamındaki işlemler sırasında kaçanlar hakkında bin Türk Lirası,

d) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) 98 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan yükümlülüklere uymayan taşıyıcılar hakkında, fiil suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar,

e) (Ek:6/12/2019-7196/88 md.) 57/A maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan yükümlülüklere uymayanlara bin Türk Lirası,

idari para cezası uygulanır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

(2) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) Geçerli seyahat belgesi, Türkiye Cumhuriyeti yetkili makamlarından verilmiş yabancı kimlik kartı, ikamet izni veya geçerli yol izin belgesi olmayan yabancı şahısların ülkeye girmesine, ülkeden çıkarılmasına, ülke içinde herhangi bir araç veya binek hayvan vasıtasıyla veya yaya olarak seyahat etmesine, barınmasına, konaklamasına imkân sağlayan kişiler ile mülkiyetindeki gayrimenkulü kiralayanlara, kanunlarda ayrıca suç olarak tanımlanmayan eylemler nedeniyle tespit edilen her bir yabancı sayısınca bin Türk Lirası idari para cezası verilir.

(3) İdari para cezası öngörülen kabahatlerin bir takvim yılı içinde gerçek kişiler tarafından tekrarı hâlinde, para cezaları yarı oranında artırılarak uygulanır.

(4) Bu maddedeki idari para cezalarının uygulanması, Kanunda öngörülen diğer idari tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Bu maddedeki idari para cezaları, valilik veya Genel Müdürlük ya da kolluk birimlerince uygulanır. Verilen para cezaları tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir.

(6) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) Bakanlıkça bu Kanun kapsamında yürürlüğe konulan düzenlemelerde belirtilen yükümlülüklere uymayanlara Genel Müdürlük veya valilikler tarafından beşyüz Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilir."

16. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

17. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

18. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/02/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosya aslının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102. maddesinin 2. fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

22. Dosyanın incelenmesinden, Göçmen Kaçakçılığıyla Mücadele ve Hudut Kapıları Şube Müdürlüğü ekipleri tarafından plaka sayılı aracın sistemler üzerinden yapılan PTS kontrollerinde Eskişehir ilinden Bursa iline geldiğinin görülmesi üzerine bahse konu aracın usulüne uygun olarak durdurulduğu, aracın sevk ve idaresini yapan şahsın davacı Alı Nazarı olduğunun anlaşıldığı, araçta yolcu olarak 11 yabancı uyruklu şahıs olduğu görülmüş, Afganistan uyruklu olduğu belirlenen şahısların uluslararası koruma kimlik belgesi hamili oldukları ancak herhangi bir yol izin belgesine sahip bulunmadıklarının anlaşılması üzerine davacı hakkında uyuşmazlık konusu olan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 100.034 TL idari para cezası verildiği ayrıca plaka sayılı aracın ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığının tespit edildiğinden bahisle, davacı hakkında 2918 sayılı Kanun'un EK-2/3-a maddesi uyarınca 32.233 TL idari para cezası verildiği, bununla birlikte dava dışı Parısa Salehtopraghghaleh adına tescilli plakalı aracın, göçmen kaçakçılığından dolayı 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca trafikten men edilmesine ilişkin 08/03/2024 tarih ve BB00261581 sayılı tutanağın düzenlendiği, aracın trafikten men edilmesine ilişkin bu işleme karşı adı geçen tarafından adli veya idari yargı yerinde dava açılıp açılmadığı hususlarının dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerden tespit edilemediği anlaşılmıştır.

23. Her ne kadar adli yargı yerince verilen görevsizlik kararında yalnızca; davacı hakkında 2918 sayılı Kanun'un EK-2/3-a maddesi uyarınca verilen 32.233 TL idari para cezasından bahsedilmiş ise de davacının Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliğine sunduğu dava dilekçesinin ve eklerinin incelenmesinden 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 102. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacı adına verilen 100.034 TL idari para cezasının da adli yargı yerinde dava konusu yapıldığı ve 6458 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezası yönünden görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşılmıştır.

24. Öte yandan, mahkememizce yapılan incelemede; davacı hakkında 2918 sayılı Kanun'un EK-2/3-a maddesi uyarınca verilen 32.233 TL idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle adli ve idari yargıda açılan davalar yönünden görevli mahkemenin belirlenmesi için yapılan başvuru üzerine; Uyuşmazlık Mahkemesinin 07/01/2025 tarih, 2024/548 Esas, 2025/67 Karar sayılı kararı ile davanın çözümünde adli yargının görevli olduğuna karar verilerek Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 09/05/2024 tarih ve D.İş No.2024/2767 sayılı görevsizlik kararının bütünüyle kaldırılmasına hükmedildiği anlaşılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin

25. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

26. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6458 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 09/05/2024 tarih ve D.İş No.2024/2767 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına ancak, bu kararın Uyuşmazlık Mahkemesinin 07/01/2025 tarih, 2024/548 Esas, 2025/67 Karar sayılı kararı ile kaldırılması nedeniyle aynı konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 09/05/2024 tarih ve D.İş No.2024/2767 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA ancak, bu kararın Uyuşmazlık Mahkemesinin 07/01/2025 tarih, 2024/548 Esas, 2025/67 Karar sayılı kararı ile kaldırılması nedeniyle aynı konuda yeniden KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA

03/02/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden luoIo21 - UimSPUw - P2vgbYG - 7m0sEQ= ile erişebilirsin